

Opintopäiväkirjoista sanottua:

Lähde 1:

- Luentopäiväkirjaopinnoilla tarkoitetaan opiskelua luentoja kuunnellen ja niistä kirjoittaen. Tarkoituksena on oppia kirjoittamalla, harjoittamalla kriittistä ajattelua ja perustelutaitoa.
- Luentopäiväkirjaa ei kirjoiteta luentoa referoiden tai tiivistäen. Lyhyt johdanto luennon keskeiseen aiheeseen riittää; pääasiana on kommentoida ja pohtia jotain sisällöllistä teemaa tai ideaa.
- Kommentointi voi olla kriittistä tai täydentävää tai molempia. Se sisältää omia ja muista lähteistä peräisin olevia ajatuksia, esimerkkejä ja perusteluja. Kommentointi keskittyy kuitenkin olennaisiin sisältöihin, ei sivuasioihin. Hyvä kommentti problematisoi esille otetun väitteen tai käsitteen merkitystä tai sisältöä ja perustelee ongelmaa tai mahdollista ratkaisua.
- Luentopäiväkirjan kirjoittajan omat ajatukset ja tunteet ovat paikallaan, mutta ne pitää perustella. Perusteluiksi eivät kuitenkaan riitä ainoastaan "minusta tuntuu" tai "uskon kuitenkin" -lausumat, vaan perustelut pohjautuvat asiantietoihin, kuten kirjallisuuteen, keskusteluihin, esimerkkeihin.

Lähde 2:

Opintopäiväkirja on päiväkirjanmuotoinen selvitys opiskelijalleen itselle siitä mitä on itse oppinut kurseilla. Se saa olla omaleimainen ja sisältää opetuksen aikana ja sen jälkeen mieleen tulleita oivalluksia ja kysymyksiä kuten mitkä asiat muuttivat aikaisempia käsityksiä, mitkä olivat erityisen mielenkiintoisia seikkoja, mitkä asiat olivat hämmentäviä, mistä ei oikeastaan pitänyt ja mitä jäi kaipaamaan. Opetettuja asioita voi myös referoida mutta opintopäiväkirjan pääasiallinen tarkoitus on olla yhteenveto henkilökohtaisista oppimiseen liittyvistä kokemuksista.

Lähde 3:

Opintopäiväkirja on luetun, kuullun, keskustellun ja koetun peilaamista omaan tietämykseen, näkemykseen ja kokemukseen; siis oman työn, ajatusten, kokemusten, koko elämän, kannalta. Opintopäiväkirjaan kuuluu kyseenalaistaminen, pohdinta, kysymysten tekeminen ja vastausten etsiminen. Opintopäiväkirja ei ole referaatti tai tiivistelmä luentojen aiheista ja sisällöistä.

Opintopäiväkirjan tarkoitus on auttaa opiskelijaa jäsentämään lukemaansa ja kuulemaansa sekä tukea opiskelijan oppimisprosessia. Opintopäiväkirja voi olla hyvin monimuotoinen ja erilainen riippuen oppijasta ja hänen näkökulmastaan. Tästä syystä tiukkoja rajoituksia päiväkirjan sisällölle ei määritellä. Tarkoitus on, että jokainen päiväkirja on erilainen, teki-jänsä näköinen.

Opintopäiväkirjan tekemisen voi aloittaa jo ennen varsinaisen opetuksen alkua pohtimalla seuraavia asioita:

- Millainen ennakkokäsitys minulla on tulevista opinnoista?
- Mitä odotan tulevilta opinnoilta?
- Onko minulla kokemuksia asian hyödyntämisestä aikaisemmin esim. työssäni tai aikaisemmissa opiskeluissani? Jos on, niin millaisia?

Kokonaisuudessaan opintopäiväkirjan työstäminen on prosessiluonteista, joten teksti muotoutuu vähitellen oppimisprosessin edetessä ja oman ajattelun syventymisen ja jäsentymisen myötä. Näin ollen ei ole tarkoituksenaan, että ensimmäinen versio opintopäiväkirjasta olisi

se viimeisin vaan työtä tehdään koko ajan, oman edistymisen ja ajatusten muotoutumisen mukaan. Tästä syystä on ehdottoman tärkeää, että aloitat opintopäiväkirjan pitämisen mahdollisimman pian opintokokonaisuuden alkutaipaleella.

Jos opintojaksoilla on useita luennoitsijoita, jotka ovat oman alueensa asiantuntijoita, on sinun hyvä pohtia jokaisen luennoitsijan esitystä sekä omana kokonaisuutenaan että osana suurempia, koko opintojakson ja koko opintokokonaisuuden muodostamia kokonaisuuksia. Jokaisen luennon jälkeen kannattaa kirjata ylös vaikka ranskalaisin viivoin luennolla heränneet ajatukset, kysymykset ja ideat, jotta muistaa ne sitten kirjoittaessaan opintopäiväkirjaa. Tässä avuksi muutamia kysymyksiä, joihin voit vastata erikseen jokaisen luennon jälkeen ja näin kerätä materiaalia opintopäiväkirjaa varten.

- Mitkä ovat tavoitteeni? Mitä haluan oppia tällä jaksolla?
- Mikä oli luennon keskeinen sanoma?
- Mitä opin tällä luennolla?
- Mikä oli minulle täysin uutta?
- Mikä oli mielestäni merkittävintä tällä luennolla?
- Muuttuivatko tähänastiset käsitykseni asiasta?
- Mitä en oikein ymmärtänyt?
- Miten voin hyödyntää tämän luennon antia?
- Miten voisin kehittää luennon keskeisiä ideoita?

Näistä kysymyksistä voisit esim. koota jokaisen luennon jälkeen täytettävän lomakkeen itsellesi, jolloin heti luennon päätyttyä vastaisit kysymyksiin ja näin sinulle kertyisi omaa pohdintaa varten materiaalia opintopäiväkirjaan jokaiselta luennolta. Näin myös ajatusten ja ideoiden kehittäminen ja tietenkin muistaminen helpottuu.

Opintopäiväkirjan sisällölliset vaatimukset:

- kaikkia opintojakson aihealueita on käsitelty oman näkökulman kannalta
- tuotoksesta löytyy omaa pohdintaa ja asioiden edelleen kehittelyä sekä koulutuksen teemojen kytkemistä omaan kokemusmaailmaan
- opintopäiväkirjassa on viittauksia opintojakson oheiskirjallisuuteen

Opintopäiväkirjan tekniset vaatimukset:

- opintopäiväkirja on jäsennelty; tekstissä on kappalejaot, otsikot ym. tarvittavat muotoilut
- opintopäiväkirjassa on rakenteellisesti kaikki tarvittavat osiot: johdanto, käsittelyosa ja pohdinta
- tuotoksessa on oheiskirjallisuudesta tehty lähdeviitteet ja lähdeluettelo